CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету
____проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«28» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ
обов'язкова навчальна дисципліна

Освітня програма: «Міжнародне право»
Спеціальність: D9 Міжнародне право
Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Юридичний факультет
Мова навчання: українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» складена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Розробники:

Карвацька Світлана Богданівна, *професор, доктор юридичних наук, професор*

Іванюк Руслан Васильович, *асистент, PhD, ассистент*

Викладачі, що забезпечують читання даної дисципліни

Карвацька Світлана Богданівна, *професор, доктор юридичних наук, професор*

Іванюк Руслан Васильович, *асистент, PhD, асистент*

Погоджено з гарантом
ОП Міжнародне право _____ **д.ю.н., проф. Світлана КУЧУК**

Затверджено на засіданні кафедри Міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

В.о. завідувача кафедри
міжнародного права
та порівняльного правознавства _____ **д.ю.н., проф. Світлана КАРВАЦЬКА**

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» є поняття міжнародного договору, правоздатність суб'єктів укладати міжнародні договори, види міжнародних договорів, встановлення порядку припинення та зупинення міжнародних договорів.

Метою вивчення дисципліни «Право міжнародних договорів» є системний аналіз правового регулювання укладення, чинності, припинення та зупинення дії міжнародних договорів, підготовка бакалаврів до вирішення наступних професійних завдань відповідно до видів професійної діяльності:

а) у правотворчій діяльності:

• підготовка нормативних правових актів;

б) у правозастосовній діяльності:

• обґрунтування і прийняття в межах посадових обов'язків правових рішень, а також вчинення інших дій, пов'язаних з реалізацією правових норм;

• складання юридичних документів;

в) у правоохоронній діяльності:

• захист приватної, державної, муніципальної та інших форм власності; захист прав і законних інтересів громадян і юридичних осіб;

г) в експертно-консультаційній діяльності:

• підготовка висновків щодо проектів нормативних правових актів та доктринального тлумачення актів;

• здійснення правової експертизи нормативно-правових актів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Право міжнародних договорів» є:

- дослідження поняття міжнародного договору;
- аналіз правоздатності суб'єктів укладення міжнародних договорів;
- вивчення стадій укладення міжнародних договорів;
- розуміння чинності міжнародного договору;
- вивчення механізму інтерпретації міжнародних договорів;
- аналіз порядку міжнародної реєстрації міжнародних договорів;
- визначення недійсності міжнародних договорів;
- встановлення порядку припинення та зупинення міжнародних договорів .

Пререквізити. Для ефективного освоєння дисципліни студенти повинні попередньо набути компетентності, які забезпечують курси «Теорія міжнародних відносин», «Теорія права», «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право (загальна частина».

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач володітиме наступними компетентностями, що закріплені в Освітній програмі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю за спеціальністю **Міжнародне право D9 Міжнародне право, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право**:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 3. Здатність захищати національні інтереси власної держави та права людини за допомогою міжнародно-правових інструментів і механізмів.

СК 14. Здатність до самостійної підготовки проектів нормотворчих, правоінтерпретаційних та правозастосовних актів.

СК 16. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

Програмні результати навчання

РН 2. Розуміти історичний контекст формування міжнародно-правових норм та інститутів, цінності, що лежать у їхній основі, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного і національного права.

РН 3. Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.

РН 4. Аналізувати динаміку адаптації законодавства України до права Європейського Союзу, враховувати при розв’язанні складних професійних задач

правові аспекти процесів європейської та євроатлантичної інтеграції.

РН 8. Складати проекти міжнародного договору та пов'язаної з ним документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо) українською та іноземною мовами, складати процесуальні документи, тексти законопроектів, пояснювальних записок, порівняльних таблиць, іншої супровідної документації до законопроектів, вести дипломатичну й ділову кореспонденцію.

РН 9. Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору, вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів, виявляти відповідні ризики та попереджати загрози, зокрема, у співпраці з фахівцями інших галузей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- поняття та ознаки міжнародного договору;
- структуру міжнародного договору;
- види міжнародних договорів;
- стадії укладення міжнародних договорів;
- способи встановлення автентичності тексту міжнародного договору;
- способи надання згоди на обов'язковість міжнародного договору;
- особливості процедури набуття чинності міжнародного договору;
- способи та механізми тлумачення міжнародних договорів;
- умови припинення та зупинення міжнародних договорів .

Студенти повинні

Вміти:

- аналізувати та вирішувати юридичні проблеми у сфері укладення, дотримання, застосування міжнародних договорів;
- аргументовано розкрити специфіку різних видів міжнародних договорів;
- укладати міжнародний договір, з правильним дотриманням форми;
- правильно встановити зміст міжнародних договорів.
- тлумачити міжнародні договори;
- давати кваліфіковані висновки і консультації з укладення міжнародних договорів;
- аналізувати міжнародну судову практику.

Розуміти:

- поняття і особливості міжнародного договору;

- порядок укладення міжнародного договору;
- історію виникнення та розвиток права міжнародних договорів;
- підстави поділу на види міжнародних договорів;
- зміст договірної правоздатності держав та міжнародних організацій;
- особливості стадій укладення міжнародних договорів;
- зміст договірної ініціативи;
- сутність повноважень *«ex officio»* та за дорученням;
- особливості процесу узгодження та прийняття тексту міжнародного договору;
- зміст способів встановлення автентичності тексту міжнародного договору;
- сутність способів надання згоди на обов'язковість міжнародного договору;
- умови та процедури приєднання до міжнародного договору;
- особливості офіційної реєстрації міжнародного договору;
- порядок набуття чинності міжнародних договорів;
- юридичні наслідки застереження до міжнародного договору;
- необхідність тлумачення міжнародних договорів;
- особливості багатомовних текстів міжнародних договорів;
- підстави недійсності міжнародних договорів;
- умови припинення та зупинення міжнародних договорів
- проблеми правового статусу міжнародних договорів України у системі джерел конституційного права.

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття.

Основним методом вивчення курсу є лекційно-практичний, що поєднує лекції, практичні заняття і самостійну роботу студентів з навчальної, наукової та іншої рекомендованої викладачем літературою.

Лекційні заняття носять проблемно-пояснювальний характер. Студенти повинні добре засвоїти зміст лекцій і ознайомитися з рекомендованою літературою. Необхідно переконатися в творчому осмисленні курсу, перевірити здатність студентів визначити головне в текстових матеріалах, екстраполювати засвоєну методику аналізу на дослідження нових ситуацій.

В ході самостійної роботи студенти закріплюють і нарощують вивчений на лекціях матеріал і здійснюють підготовку до практичних занять. Самостійна робота передбачає аналіз матеріалів правозастосовної практики, в тому числі рішень міжнародних організацій, підготовку доповідей, рефератів.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	4	4,0	120	26	26	-	-	68	-	екзамен

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Виникнення та розвиток права міжнародних договорів	8	2	2			6						
Тема 2. Поняття та види міжнародних договорів	8	2	2			6						
Тема 3. Стадії укладання міжнародних договорів	8	2	2			5						

Тема 4. Узгодження та прийняття	**8**	**2**	**2**			**5**						
тексту міжнародного договору												
Тема 5. Встановлення автентичності тексту міжнародного договору	**8**	**2**	**2**			**3**						
Тема 6. Надання згоди на обовязковість міжнародного договору	**8**	**2**	**2**			**5**						
Тема 7. Міжнародна реєстрація міжнародного договору	**8**	**1**	**1**			**8**						
Разом за ЗМ 1	**56**	**13**	**13**			**38**						
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 2.**											
Тема 1. Застереження до міжнародного договору	**8**	**2**	**2**			**3**						

Тема 2. Інтерпретація міжнародних договорів міжнародними організаціями	**8**	**1**	**1**			**5**						
Тема 3.	**8**	**2**	**2**			**3**						
Інтерпретація міжнародних договорів міжнародними судами												
Тема 4. Застосування норм міжнародних договорів українськими судами	**8**	**1**	**1**			**5**						
Тема 5. Мови міжнародного договору	**8**	**2**	**2**			**3**						
Тема 6. Недійсність міжнародного договору	**8**	**1**	**1**			**5**						
Тема 7. Правомірні способи припинення міжнародного договору	**8**	**2**	**2**			**3**						

Тема 8. Зупинення дії міжнародного договору	**8**	**2**	**2**			**3**						
Разом за ЗМ 2	**64**	**13**	**13**			**30**						
Усього годин	**120**	**26**	**26**			**68**						

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Виникнення та розвиток права міжнародних договорів** 1. Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права 2. Поняття права міжнародних договорів 3. Джерела права міжнародних договорів 4. Поняття та ознаки міжнародного договору 5. Класифікація міжнародних договорів
2	**Поняття та види міжнародних договорів** 1. Поняття правоздатності укладати міжнародні договори 2. Договірна правоздатність держав 3. Договірна правоздатність міжнародних міжурядових організацій 4. Договірна правоздатність народів та державоподібних утворень
3	**Стадії укладання міжнародних договорів** 1. Поняття стадії укладання міжнародних договорів 2. Види стадій укладання міжнародних договорів 3. Договірна ініціатива 4. Визнання повноважень
4	**Узгодження й прийняття тексту міжнародного договору** 1. Поняття узгодження й прийняття тексту міжнародного договору 2. Переговорний процес 3. Надання повноважень на укладення міжнародного договору 4. Шляхи (канали) узгодження й прийняття тексту міжнародного договору
5	**Встановлення автентичності тексту міжнародного договору** 1. Поняття встановлення автентичності тексту міжнародного договору 2. Підписання ad referendum 3. Парафування 4. Шляхи встановлення автентичності тексту міжнародного договору
6	**Надання згоди на обов'язковість міжнародного договору** 1. Поняття надання згоди на обов'язковість міжнародного договору 2. Підписання міжнародного договору 3. Обмін документами 4. Ратифікація 5. Прийняття та затвердження 6. Приєднання до договору 7. Тимчасове застосування міжнародного договору
7	**Міжнародна реєстрація міжнародного договору** 1. Необхідність міжнародної реєстрації міжнародного договору 2. Функції ООН з міжнародної реєстрації міжнародного договору 3. Порядок міжнародної реєстрації міжнародного договору ООН 4. Реєстрація чинних міжнародних договорів України.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Виникнення та розвиток права міжнародних договорів** 1. Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права 2. Поняття права міжнародних договорів 3. Джерела права міжнародних договорів 4. Поняття та ознаки міжнародного договору 5. Класифікація міжнародних договорів
2	**Поняття та види міжнародних договорів** 1. Поняття правоздатності укладати міжнародні договори 2. Договірна правоздатність держав 3. Договірна правоздатність міжнародних міжурядових організацій 4. Договірна правоздатність народів та державоподібних утворень
3	**Стадії укладання міжнародних договорів** 1. Поняття стадії укладання міжнародних договорів 2. Види стадій укладання міжнародних договорів 3. Договірна ініціатива 4. Визнання повноважень
4	**Узгодження й прийняття тексту міжнародного договору** 1. Поняття узгодження й прийняття тексту міжнародного договору 2. Переговорний процес 3. Надання повноважень на укладення міжнародного договору 4. Шляхи (канали) узгодження й прийняття тексту міжнародного договору
5	**Встановлення автентичності тексту міжнародного договору** 1. Поняття встановлення автентичності тексту міжнародного договору 2. Підписання ad referendum 3. Парафування 4. Шляхи встановлення автентичності тексту міжнародного договору
6	**Надання згоди на обов'язковість міжнародного договору** 1. Поняття надання згоди на обов'язковість міжнародного договору 2. Підписання міжнародного договору 3. Обмін документами 4. Ратифікація 5. Прийняття та затвердження 6. Приєднання до договору 7. Тимчасове застосування міжнародного договору

7	**Міжнародна реєстрація міжнародного договору** 1. Необхідність міжнародної реєстрації міжнародного договору 2. Функції ООН з міжнародної реєстрації міжнародного договору 3. Порядок міжнародної реєстрації міжнародного договору ООН 4. Реєстрація чинних міжнародних договорів України.	

8	**Застереження до міжнародного договору** 1. Поняття застереження до міжнародного договору 2. Віденська конвенція 1969 року про застереження до міжнародного договору 3. Юридичні наслідки застереження до міжнародного договору 4. Заперечення застереження до міжнародного договору
9	**Інтерпретація міжнародних договорів міжнародними організаціями** 1. Поняття інтерпретації та тлумачення міжнародних договорів міжнародними організаціями 2. Принципи інтерпретації та тлумачення міжнародних договорів: 3. Принцип сумлінності 4. Принцип єдності 5. Принцип поваги до прав учасників 6. Принцип правомірності
10	**Інтерпретація міжнародних договорів міжнародними судами** 1. Основні підходи до інтерпретації міжнародних договорів міжнародними судовими установами 2. Інтерпретація міжнародних договорів Міжнародним Судом ООН 3. Застосування у практиці ЄСПЛ інтерпретації міжнародних договорів 4. Особливості інтерпретації ЄСПЛ Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року
11	**Застосування норм міжнародних договорів українськими судами** 1. Законодавство України та міжнародне право і міжнародні договори про дію норм міжнародного права у внутрішньодержавному праві 2. Практика та проблеми тлумачення міжнародних договорів судами України 3. Інтерпретація положень ЄКПЛ у національній судовій практиці
12	**Мови міжнародного договору** 1. Вживання в міжнародному договорі офіційних мов сторін 2. Автентичний текст міжнародного договору 3. Проблеми багатомовності текстів міжнародного договору 4. Мовні розбіжності та способи їх врегулювання
13	**Недійсність міжнародного договору** 1. Поняття дійсності міжнародного договору 2. Недійсність міжнародного договору 3. Віденська конвенція 1969 року про підстави недійсності міжнародного договору 4. Абсолютна та відносна недійсність міжнародного договору

14	**Правомірні способи припинення міжнародного договору** 1. Поняття припинення міжнародного договору 2. Правомірні способи припинення міжнародного договору: 3. Закінчення строку 4. Виконання договору 5. Подальша неможливість виконання договору 6. Денонсація міжнародного договору 7. Анулювання міжнародного договору	
15	**Зупинення дії міжнародного договору** 1. Поняття зупинення дії міжнародного договору 2. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року 3. про підстави зупинення дії міжнародного договору 4. Припинення та поновлення зупиненого міжнародного договору 5. Правові наслідки зупинення дії міжнародного договору	

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

Індивідуальна науково-дослідна робота студента передбачає поглиблене розкриття теми, що виноситься на семінарське (практичне) заняття зі складанням мультимедійної презентації чи написанням наукової доповіді.

Індивідуальна науково-дослідна робота студента оцінюється в межах тих балів, що виділяються на семінарські (практичні) заняття.

№	**Завдання до тем**
1	Застосування практики та виконання Україною рішень Європейського Суду з прав людини: основні виклики
2	Статус міжнародних договорів в Конституції України: проблеми та шляхи їх вирішення
3	Проблеми виконання рішень Європейського суду з прав людини.
4	Статус міжнародних договорів в Конституції України.
5	Нормативний захист принципу добросовісного виконання міжнародних зобов'язань у сучасному міжнародному праві.
6	Включення норм міжнародних договорів до національного законодавства України: проблеми та пошуки рішення.
7	Інтерпретаційна практика Європейського Суду щодо міжнародних договорів із прав людини: особливості, принципи та методи.
8	Особливості тлумачення міжнародних договорів про права людини.

9	Принципи тлумачення міжнародних договорів.
10	Право міжнародних договорів: сучасні проблеми теорії та практики.
11	Удосконалення практики застосування судами України міжнародних договорів.
12	Тлумачення міжнародних договорів: теорія і досвід європейських міжнародних судових органів.

Науково-дослідні завдання

□ Дослідити становлення та розвиток права міжнародних договорів у системі сучасного міжнародного права.

□ Проаналізувати кодифікацію права міжнародних договорів та значення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року.

□ Дослідити принцип добросовісного виконання міжнародних договорів (pacta sunt servanda) та його роль у забезпеченні стабільності міжнародних відносин.

□ Проаналізувати правові наслідки укладення міжнародного договору з перевищенням повноважень представником держави.

□ Дослідити інститут застережень до міжнародних договорів та проблеми визначення їх допустимості.

□ Проаналізувати практику міжнародних судових установ щодо застережень до міжнародних договорів.

□ Дослідити особливості тлумачення міжнародних договорів відповідно до статей 31–33 Віденської конвенції 1969 року.

□ Проаналізувати роль міжнародної судової практики у формуванні підходів до тлумачення міжнародних договорів.

□ Дослідити проблему конфлікту між нормами різних міжнародних договорів та способи його вирішення.

□ Проаналізувати співвідношення міжнародного договору та імперативних норм загального міжнародного права (jus cogens).

□ Дослідити підстави недійсності міжнародних договорів та практику їх застосування.

□ Проаналізувати правові наслідки істотного порушення міжнародного договору на прикладі практики міжнародних судових установ.

□ Дослідити доктрину «істотної зміни обставин» (rebus sic stantibus) як підставу припинення або виходу з міжнародного договору.

□ Проаналізувати проблему одностороннього виходу держави з міжнародних договорів у сучасному міжнародному праві.

□ Дослідити правонаступництво держав щодо міжнародних договорів та сучасну міжнародну практику.

□ Проаналізувати особливості укладення та виконання міжнародних договорів у правовій системі України.

□ Дослідити роль Верховної Ради України у процесі надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України.

□ Проаналізувати співвідношення міжнародних договорів України та національного законодавства України.

□ Дослідити практику Конституційного Суду України та Верховного Суду щодо застосування міжнародних договорів у національній правовій системі.

□ Проаналізувати проблеми виконання міжнародних договорів Україною в умовах збройної агресії та сучасних міжнародно -правових викликів

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість балів
1	**Місце і роль права міжнародних договорів в системі міжнародного права** 1. Визначити правову природу та особливості права міжнародних договорів як галузі міжнародного права. Розкрити поняття, предмет і метод правового регулювання права міжнародних договорів, охарактеризувати його принципи, джерела та співвідношення з іншими галузями міжнародного права. З'ясувати значення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року для становлення й розвитку відповідних міжнародно-правових норм. 2. З'ясувати місце права міжнародних договорів у системі міжнародного права та його взаємозв'язок з іншими галузями і принципами міжнародного права. Проаналізувати роль права міжнародних договорів у забезпеченні системності, узгодженості й стабільності міжнародно-правового регулювання. Дослідити взаємодію договірних норм із міжнародним звичаєвим правом, загальними принципами міжнародного права та імперативними нормами jus cogens, а також визначити особливості співвідношення міжнародних договорів із зобов'язаннями держав за Статутом ООН. 3. Охарактеризувати роль права міжнародних договорів у формуванні, реалізації та забезпеченні виконання міжнародно-правових зобов'язань суб'єктів міжнародного права. Розкрити значення міжнародних договорів як інструменту встановлення прав та обов'язків держав та інших суб'єктів міжнародного права, визначити особливості укладення, тлумачення, виконання, зміни та припинення міжнародних договорів. Проаналізувати роль принципу pacta sunt servanda у забезпеченні добросовісного виконання договірних зобов'язань і підтриманні міжнародного правопорядку.	4
2	**Історія виникнення і розвитку права міжнародних договорів** 1. Дослідити історичні передумови виникнення міжнародних договорів та становлення договірних відносин у стародавньому світі й у середньовічний період. Розкрити особливості укладення та виконання міжнародних договорів у стародавніх державах, визначити їхню роль у регулюванні міждержавних відносин, а також охарактеризувати	4

	розвиток договірної практики в середньовіччі та формування перших звичаєвих правил укладення міжнародних угод. 2. Охарактеризувати основні етапи становлення та кодифікації права міжнародних договорів у новий і новітній час. Проаналізувати вплив формування сучасної системи міжнародних відносин на розвиток договірного регулювання, визначити значення Гаазьких конференцій миру 1899 і 1907 років, діяльності Ліги Націй та Організації Об'єднаних Націй у розвитку й упорядкуванні міжнародно-договірних норм. 3. Визначити особливості сучасного етапу розвитку права міжнародних договорів та перспективи його подальшої еволюції. Розкрити значення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року та інших міжнародно-правових актів у кодифікації й прогресивному розвитку відповідних норм, проаналізувати сучасні тенденції договірної практики держав, а також визначити вплив глобалізації, цифровізації міжнародних відносин і нових міжнародних викликів на розвиток права міжнародних договорів.	
3	Підготовка і процес укладення міжнародних договорів Україною	4
4	Міжнародна договірна практика України і сучасне міжнародне право	4
5	Статус міжнародних договорів за Конституцією України	4
6	**Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р.: досвід застосування** 1. Розкрити історичні передумови прийняття, структуру та основні положення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року. Дослідити роль Комісії міжнародного права ООН у підготовці Конвенції, визначити її значення для кодифікації та прогресивного розвитку права міжнародних договорів, охарактеризувати закріплені в ній принципи й правила укладення, тлумачення, виконання, зміни та припинення міжнародних договорів. 2. Проаналізувати основні тенденції та результати застосування Віденської конвенції про право міжнародних договорів протягом	4

	перших п’ятдесяти років її дії. Дослідити практику Міжнародного суду ООН, інших міжнародних судових і арбітражних органів щодо застосування положень Конвенції, зокрема принципу pacta sunt servanda, правил тлумачення міжнародних договорів, підстав їх недійсності, зупинення дії та припинення. Визначити вплив Конвенції на формування міжнародної судової практики й уніфікацію підходів до регулювання договірних відносин. 3. Визначити сучасні проблеми застосування Віденської конвенції 1969 року та перспективи її подальшого впливу на розвиток міжнародного договірного права. Оцінити ефективність положень Конвенції в умовах трансформації міжнародних відносин, збройних конфліктів, посилення геополітичної напруженості та появи нових форм міжнародного співробітництва. Виявити проблеми застосування її норм у сучасній міжнародно-правовій практиці й окреслити напрями вдосконалення тлумачення та реалізації положень Конвенції. Примітка щодо назви: якщо йдеться про ювілейний аспект, формулювання «досвід 50-річчя застосування» доречно пов’язувати з 2019 роком, коли минуло 50 років від прийняття Конвенції 1969 року. Для сучасного навчального курсу точніше зазначити «Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року: понад пів століття застосування та сучасні виклики».	
7	**Питання про забезпечення автентичності перекладу міжнародних договорів в Україні** 1. Розкрити міжнародно-правові та національні правові засади встановлення автентичності текстів і перекладів міжнародних договорів. Проаналізувати положення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року та законодавства України щодо встановлення автентичності тексту міжнародного договору, визначити співвідношення понять автентичного тексту, офіційного перекладу та робочого перекладу, а також з’ясувати правове значення мовних версій міжнародних договорів. 2. Дослідити національні процедури підготовки, перевірки та офіційного засвідчення перекладів міжнародних договорів в Україні. Визначити компетенцію органів державної влади, залучених до підготовки й опрацювання перекладів міжнародних договорів, охарактеризувати вимоги до термінологічної точності, юридичної еквівалентності та узгодженості перекладених положень, а також	4

	проаналізувати процедури виявлення й усунення перекладацьких помилок і неточностей. 3. Виявити проблеми забезпечення достовірності та юридичної визначеності перекладів міжнародних договорів в Україні й обґрунтувати напрями вдосконалення відповідних механізмів. Проаналізувати правові наслідки розбіжностей між автентичними текстами міжнародних договорів та їхніми українськими перекладами, визначити вплив перекладацьких неточностей на тлумачення й застосування міжнародно-правових норм у національній судовій та адміністративній практиці, а також запропонувати заходи щодо вдосконалення процедур юридичної експертизи, термінологічної уніфікації та контролю якості офіційних перекладів.	
8	Проблеми правового статусу міжнародних договорів України у системі джерел конституційного права	4
9	**Право міжнародних договорів: сучасні проблеми теорії та практики** Дослідити теоретико-правові засади та сучасні тенденції розвитку права міжнародних договорів у системі міжнародного права. Розкрити поняття, предмет і принципи права міжнародних договорів, визначити його місце серед галузей міжнародного права, проаналізувати сучасні доктринальні підходи до розуміння правової природи міжнародного договору та особливості розвитку міжнародно-договірного регулювання в умовах трансформації міжнародного правопорядку. 2. Проаналізувати актуальні проблеми міжнародно-правового регулювання укладення, тлумачення, виконання, зміни та припинення міжнародних договорів. Дослідити практичні аспекти застосування положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року, визначити проблеми реалізації принципу pacta sunt servanda, співвідношення міжнародних договірних зобов'язань із внутрішнім правом держав, а також особливості застосування норм про недійсність, зупинення дії та припинення міжнародних договорів. 3. Визначити перспективи вдосконалення міжнародно-правового регулювання договірних відносин з урахуванням сучасних викликів і практики міжнародних судових органів.	4

	Оцінити вплив збройних конфліктів, глобалізації, цифровізації та розвитку міжнародних організацій на стабільність і ефективність міжнародних договорів, проаналізувати практику міжнародних судових установ щодо вирішення договірних спорів і забезпечення виконання міжнародних зобов'язань, а також обґрунтувати можливі напрями подальшого розвитку доктрини та практики права міжнародних договорів.	
10	**Включення норм міжнародних договорів до національного законодавства України** 1. Розкрити конституційно-правові та міжнародно-правові засади включення норм міжнародних договорів до правової системи України. Проаналізувати положення Конституції України, Закону України «Про міжнародні договори України» та інших нормативно-правових актів, що визначають місце міжнародних договорів у національній правовій системі. З'ясувати зміст конституційного положення про те, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. 2. Дослідити правові механізми та процедури імплементації норм міжнародних договорів у національне законодавство України. Визначити особливості безпосереднього застосування договірних положень і необхідність прийняття національних нормативно-правових актів для їх реалізації, проаналізувати роль ратифікації, офіційного оприлюднення, гармонізації законодавства та діяльності органів державної влади у забезпеченні виконання міжнародних зобов'язань України. 3. Визначити проблеми та перспективи вдосконалення механізмів імплементації міжнародних договорів у правову систему України. Проаналізувати питання співвідношення норм міжнародних договорів із положеннями національного законодавства, особливості застосування міжнародних договорів судами України та значення практики Європейського суду з прав людини для національного правозастосування. Виявити основні перешкоди ефективній реалізації міжнародних договірних зобов'язань і запропонувати напрями вдосконалення законодавчих та інституційних механізмів імплементації з урахуванням європейської інтеграції України.	4
11	**Нормативний захист принципу добросовісного виконання міжнародних договорів**	4

	1. Розкрити правову природу, зміст і місце принципу добросовісного виконання міжнародних договорів у системі міжнародного права. Визначити сутність принципу pacta sunt servanda, дослідити його нормативне закріплення в міжнародному праві, зокрема у Статуті ООН, Віденській конвенції про право міжнародних договорів 1969 року та Декларації про принципи міжнародного права 1970 року, а також з'ясувати його взаємозв'язок із принципами суверенної рівності держав, міжнародного співробітництва й верховенства міжнародного права. 2. Проаналізувати міжнародно-правові механізми забезпечення добросовісного виконання договірних зобов'язань державами. Дослідити нормативні вимоги щодо виконання міжнародних договорів, особливості застосування положень про недопустимість посилання на внутрішнє право як виправдання невиконання договору, а також роль міжнародного контролю, судових і арбітражних процедур та інших інституційних механізмів у забезпеченні дотримання договірних зобов'язань. 3. Визначити проблеми нормативного забезпечення та практичної реалізації принципу добросовісного виконання міжнародних договорів у сучасних міжнародних відносинах. Проаналізувати практику міжнародних судових органів щодо встановлення порушень договірних зобов'язань, визначити особливості застосування міжнародно-правової відповідальності за їх невиконання та оцінити ефективність наявних механізмів реагування. Окреслити перспективи вдосконалення міжнародно-правових гарантій добросовісного виконання договорів в умовах міжнародних конфліктів, геополітичної нестабільності та посилення глобальних викликів.	
12	**Інтерпретаційна практика Європейського Суду щодо міжнародних** **договорів із прав людини** 1. Розкрити правові засади, методи та принципи тлумачення міжнародних договорів із прав людини в практиці Європейського суду з прав людини. Проаналізувати нормативні засади інтерпретаційної діяльності ЄСПЛ, зокрема положення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року, визначити особливості застосування принципів добросовісності, ефективного тлумачення, автономного розуміння правових понять і врахування об'єкта та	4

	мети Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. 2. Дослідити основні підходи Європейського суду з прав людини до тлумачення положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та протоколів до неї. Охарактеризувати застосування Судом еволюційного тлумачення Конвенції як «живого інструмента», принципу пропорційності, концепції позитивних зобов'язань держав і доктрини меж розсуду держав. Проаналізувати практику ЄСПЛ щодо визначення змісту та обсягу конвенційних прав з урахуванням сучасних суспільних умов, європейського консенсусу й особливостей конкретних справ. 3. Визначити значення інтерпретаційної практики Європейського суду з прав людини для розвитку європейських стандартів захисту прав людини та національної правозастосовної практики. З'ясувати вплив правових позицій ЄСПЛ на конкретизацію змісту конвенційних зобов'язань держав, забезпечення єдності застосування Конвенції та вдосконалення національних механізмів захисту прав людини. Особливу увагу приділити значенню практики Суду для України, зокрема під час застосування Конвенції національними судами, а також визначити актуальні проблеми виконання рішень ЄСПЛ і врахування його правових позицій у національній правовій системі.	
13	**Роль міжнародних договорів у забезпеченні міжнародного правопорядку** 1. Розкрити поняття, правову природу та функції міжнародних договорів у системі міжнародно-правового регулювання. Визначити місце міжнародних договорів серед джерел міжнародного права, охарактеризувати їхнє значення для закріплення прав та обов'язків суб'єктів міжнародного права, формування загальнообов'язкових правил поведінки й забезпечення передбачуваності міжнародних відносин. 2. Проаналізувати роль міжнародних договорів у формуванні, підтриманні та розвитку міжнародного правопорядку. Дослідити значення міжнародних договорів для реалізації основних принципів міжнародного права, забезпечення міжнародного миру й безпеки, захисту прав людини, міжнародного співробітництва та врегулювання міжнародних спорів. Розкрити роль принципу pacta sunt servanda і добросовісного виконання міжнародних зобов'язань у забезпеченні стабільності міжнародного правопорядку. 3. Визначити сучасні проблеми та перспективи підвищення ефективності міжнародних договорів як інструменту забезпечення	4

	міжнародного правопорядку. Проаналізувати проблеми невиконання міжнародних договірних зобов'язань, механізми міжнародного контролю за їх дотриманням і засоби міжнародно-правового реагування на порушення договорів. Окреслити перспективи вдосконалення міжнародно-договірного регулювання в умовах збройних конфліктів, глобальних криз, цифрової трансформації та посилення взаємозалежності держав. Как вам разговор? Пригодился?	
14	**Комісія міжнародного права ООН та кодифікація і прогресивний розвиток права міжнародних договорів** 1. Розкрити правовий статус, компетенцію та основні напрями діяльності Комісії міжнародного права ООН у сфері кодифікації й прогресивного розвитку міжнародного права. Проаналізувати правові засади створення та функціонування Комісії міжнародного права ООН, визначити її місце в системі органів ООН, охарактеризувати процедури підготовки проєктів міжнародно-правових актів і роль Комісії у систематизації міжнародно-правових норм та формуванні нових правил міжнародного права. 2. Дослідити діяльність Комісії міжнародного права ООН щодо кодифікації та прогресивного розвитку норм права міжнародних договорів. Розкрити основні етапи підготовки проєктів, що стали основою Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року та Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року, а також проаналізувати внесок Комісії в розроблення Віденської конвенції про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 року. Визначити значення проєктів статей, коментарів і доповідей Комісії для становлення та систематизації норм міжнародного договірного права. 3. Визначити вплив діяльності Комісії міжнародного права ООН на сучасний розвиток права міжнародних договорів і вдосконалення міжнародно-правового регулювання договірних відносин. Оцінити роль Комісії у формуванні міжнародного звичаєвого права, уточненні змісту загальних принципів договірного регулювання та розвитку механізмів забезпечення стабільності міжнародних зобов'язань. Виявити актуальні проблеми співвідношення кодифікації й прогресивного розвитку міжнародного права та окреслити перспективи подальшої діяльності Комісії з урахуванням	4

	сучасних потреб міжнародного співтовариства.	
15	**Особливості та сфера застосування Віденської конвенції про право договорів між державами і міжнародними організаціями** 1. Розкрити передумови прийняття, правову природу та основні положення Віденської конвенції про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 року. Дослідити історію розроблення та ухвалення Конвенції, визначити її місце в системі джерел міжнародного права, охарактеризувати структуру, предмет регулювання та значення для кодифікації й прогресивного розвитку норм, що регулюють договірні відносини за участю міжнародних організацій. 2. Проаналізувати сферу предметного та суб'єктного застосування Конвенції 1986 року й особливості правового регулювання договорів за участю міжнародних організацій. Визначити коло суб'єктів і види міжнародних договорів, на які поширюються положення Конвенції, з'ясувати особливості договірної правосуб'єктності міжнародних організацій, укладення договорів від їхнього імені, вираження згоди на обов'язковість договору та співвідношення відповідних процедур із внутрішніми правилами міжнародних організацій. 3. Визначити особливості практичного застосування положень Конвенції та її значення для сучасного міжнародно-договірного регулювання. Дослідити співвідношення положень Конвенції 1986 року з Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1969 року, проаналізувати роль звичаєвих норм міжнародного права у регулюванні договірних відносин за участю міжнародних організацій та визначити актуальні проблеми застосування відповідних положень у практиці міжнародних організацій і держав.	4
16	**Тлумачення міжнародних договорів: теорія і досвід європейських міжнародних судових органів** 1. Розкрити теоретичні засади тлумачення міжнародних договорів та основні доктринальні підходи до встановлення змісту міжнародно-правових норм. З'ясувати поняття, мету й функції тлумачення міжнародних	4

	договорів, охарактеризувати основні теорії та методи тлумачення, визначити співвідношення текстуального, суб'єктивно-інтенційного й цільового підходів, а також розкрити значення положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року для формування універсальних правил тлумачення. 2. Проаналізувати практику європейських міжнародних судових органів щодо застосування методів і принципів тлумачення міжнародних договорів. Дослідити підходи Європейського суду з прав людини та Суду Європейського Союзу до встановлення змісту договірних положень, зокрема застосування еволюційного, автономного, системного й телеологічного тлумачення. Визначити спільні та відмінні риси судових методик з урахуванням правової природи відповідних міжнародних договорів, юрисдикції судових органів і цілей правового регулювання. 3. Визначити вплив практики європейських міжнародних судових органів на розвиток теорії тлумачення міжнародних договорів та забезпечення єдності міжнародно-правових стандартів. Оцінити значення судових рішень для конкретизації змісту договірних норм, розвитку європейських стандартів захисту прав людини та забезпечення узгодженості міжнародного й національного правозастосування. Виявити актуальні проблеми співвідношення судового тлумачення, суверенітету держав і принципу правової визначеності, а також окреслити перспективи подальшого розвитку практики тлумачення міжнародних договорів.	
18	**Принципи тлумачення міжнародних договорів** 1. Розкрити поняття, правову природу та систему принципів тлумачення міжнародних договорів. Визначити сутність тлумачення міжнародних договорів як процесу встановлення змісту й обсягу договірних положень, охарактеризувати його мету, основні підходи та значення для забезпечення однакового розуміння і застосування міжнародно-правових норм. 2. Проаналізувати основні принципи та правила тлумачення міжнародних договорів, закріплені в міжнародному праві. Дослідити зміст і особливості застосування положень статей 31–33 Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року, зокрема принципів добросовісності, звичайного значення термінів, контекстуального та цільового тлумачення, а також правил тлумачення договорів, автентичність текстів яких встановлено двома або більше мовами.	4

	3. Визначити особливості практичного застосування принципів тлумачення міжнародних договорів у діяльності міжнародних судових органів. Проаналізувати практику Міжнародного суду ООН, Європейського суду з прав людини та інших міжнародних судових установ щодо застосування загальних і спеціальних підходів до тлумачення договірних норм, визначити значення судової практики для забезпечення єдності тлумачення, передбачуваності міжнародно-правового регулювання та ефективного виконання міжнародних зобов'язань держав.	
19	**Особливості тлумачення міжнародних договорів про права людини** 1. Розкрити міжнародно-правові засади та загальні принципи тлумачення міжнародних договорів про права людини. Проаналізувати положення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року щодо загальних правил тлумачення міжнародних договорів, визначити особливості їх застосування до міжнародних договорів у сфері захисту прав людини та з'ясувати співвідношення текстуального, системного й цільового підходів до встановлення змісту договірних положень. 2. Визначити специфіку тлумачення міжнародних договорів про права людини в практиці міжнародних судових і контрольних органів. Дослідити підходи Європейського суду з прав людини, Міжнародного суду ООН та інших міжнародних судових і контрольних органів до тлумачення положень міжнародних договорів про права людини. Розкрити значення принципів ефективного захисту прав людини, автономного тлумачення правових понять, еволюційного тлумачення та врахування сучасних умов суспільного розвитку. 3. Охарактеризувати проблеми та сучасні тенденції тлумачення міжнародних договорів про права людини в умовах розвитку міжнародного права. Проаналізувати особливості тлумачення договірних положень у контексті нових викликів, зокрема цифровізації, застосування штучного інтелекту, збройних конфліктів і надзвичайних ситуацій. Визначити роль практики міжнародних судових органів у забезпеченні узгодженості тлумачення договірних норм, розвитку міжнародних стандартів захисту прав людини та вдосконаленні національної правозастосовної практики.	4

20	**Правонаступництво України (і інших держав) щодо міжнародних договорів.** 1. Розкрити поняття, правову природу та міжнародно-правові принципи правонаступництва держав щодо міжнародних договорів. Визначити сутність правонаступництва держав, охарактеризувати його основні форми та юридичні підстави, проаналізувати положення Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року, а також з'ясувати співвідношення принципів безперервності міжнародних зобов'язань і «чистої дошки» у практиці правонаступництва. 2. Проаналізувати особливості правонаступництва України та інших держав щодо міжнародних договорів у контексті розпаду, об'єднання держав і набуття незалежності. Дослідити особливості визначення договірних зобов'язань України після проголошення незалежності, правові наслідки припинення існування СРСР для міжнародно-договірних відносин України, а також практику інших держав щодо продовження, перегляду та припинення дії міжнародних договорів унаслідок територіальних і політико-правових змін. 3. Визначити сучасні проблеми та тенденції міжнародно-правового регулювання правонаступництва держав щодо міжнародних договорів. З'ясувати особливості застосування норм міжнародного права до багатосторонніх і двосторонніх договорів, територіальних договорів та договорів, пов'язаних із захистом прав людини. Проаналізувати проблеми визначення обсягу договірних зобов'язань держави-правонаступниці, забезпечення правової визначеності й стабільності міжнародних відносин, а також значення міжнародної практики для подальшого розвитку інституту правонаступництва держав.	4

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Самостійна робота оцінюється за результатами перевірки конспектів, письмових завдань (есе, рефератів), ведення термінологічного словника, виконання тестів та обговорення матеріалу відповідно до таких критеріїв:

5 балів - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст питань для самостійного опрацювання. Відповіді чітко та стисло законспектовані. Здобувач самостійно й аргументовано викладає матеріал під час обговорення, робить обов'язкові посилання на джерела та використовує як обов’язкову, так і додаткову літературу.

4 бали - здобувач на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, впевнено та обґрунтовано його викладає. У підготовленому конспекті зміст питань розкрито з використанням переважно обов'язкової літератури. Здобувач допускає лише поодинокі несуттєві неточності, які здатний виправити самостійно.

3 бали - здобувач загалом володіє матеріалом та викладає його основний зміст, проте робить це без глибокого всебічного аналізу та аргументації. Матеріал підготовлено без використання всієї необхідної літератури. Здобувач допускає окремі суттєві неточності та помилки під час відповіді.

2 бали - здобувач лише фрагментарно або частково володіє матеріалом, викладає його поверхово, неповно і без належного обґрунтування. Під час обговорення здобувач плутається в базовій термінології, не здатний до самостійної аргументації та потребує навідних питань від викладача.

1 бал - здобувач мінімально володіє навчальним матеріалом. Він не в змозі викласти зміст питань самостійної роботи, не розуміє теоретичного матеріалу та допускає суттєві помилки.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи та освітні технології навчання. Викладання засноване на тісній взаємодії між викладачем та здобувачем із використанням інтерактивних методів з тим, щоб допомогти студентам розвивати аналітичні навички, здатність до логічно- обґрунтованої аргументації та розуміння міжнародно-правових аспектів з позицій доктрини та принципу верховенства права. Під час лекційних занять, в основному, використовуються пояснювально-ілюстративний, пізнавально-пошуковий та інтерактивний методи навчання і викладання: пояснення нового матеріалу, що має проблемний характер, у формі повідомлень, дискусій, консультацій, розв’язання ситуативних завдань, із застосуванням новітніх

інформаційно-комунікаційних технологій; організація лекції у формі, коли студенти можуть аргументовано висловлювати свої погляди та аналізувати позиції різних країн, демонстрація презентацій, інтерактивних платформ, віртуальних екскурсій до європейських інституцій тощо з тематики лекційного заняття.

Поєднання компетентнісного та інтерактивного підходів становить основу організації та проведення практичних занять з дисципліни. Використовується індивідуальна або групова робота, що передбачає колоквіуми, дебати, розв'язання реальних кейсів, завдань, які вимагають збору, систематизації та аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, її міжнародно-правової оцінки. Окрім цього, застосовується метод використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема демонстрація презентацій, доповідей, рефератів, есе, колективна робота з нормативною базою.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових занять.

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансфертною накопичувальною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання та національною шкалою оцінювання.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ У МЕЖАХ ОП «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО» З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ»

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських (практичних) заняттях, контролю засвоєння навчального матеріалу (тестових завдань, модульних контрольних робіт).

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ (презентація) з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, зауваження, ремарки;

- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати)
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, наукових статей для участі у наукових конференціях.

Поточний контроль складається:

- З поточного контролю знань за практичні заняття та самостійну (індивідуальну) роботу студент максимально може набрати 50 балів.
- Оцінка з поточного контролю виставляється одна за семестр після проведення останнього у ньому практичного заняття.
- Оцінювання самостійної роботи за змістовий модуль здійснюється в рамках поточного контролю шляхом оцінювання за відповідною бальною шкалою із занесенням до документів обліку успішності студентів.
- Викладач, який проводить практичні заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів.

Модульний контроль

- Зміст навчальних дисциплін залежно від їх обсягу розподіляється в робочій програмі на два модулі.
- Максимально за два модулі протягом семестру студент може отримати 50 балів.
- Модульний контроль здійснюється після проведення усіх форм організації навчального процесу, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.
- Модульний контроль проводиться в письмовій формі (у формі тестів, практичних завдань, кейсів).
- До складання модулів допускаються студенти, які не мають незадовільних оцінок чи невідпрацьованих пропущених практичних занять.

Формою підсумкового контролю є екзамен. Підсумковий контроль з навчальної дисципліни проводиться у формі екзамену за обсягом навчального матеріалу, визначеним робочою програмою.

Модульний контроль

- Зміст навчальних дисциплін залежно від їх обсягу розподіляється в робочій програмі на два модулі.
- Максимально за два модулі протягом семестру студент може отримати 50 балів.
- Модульний контроль здійснюється після проведення усіх форм організації навчального процесу, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.
- Модульний контроль проводиться в письмовій формі (у формі тестів, практичних завдань, кейсів).
- До складання модулів допускаються студенти, які не мають незадовільних оцінок чи невідпрацьованих пропущених практичних занять.

Формою підсумкового контролю є екзамен. Підсумковий контроль з навчальної дисципліни проводиться у формі екзамену за обсягом навчального матеріалу, визначеним робочою програмою.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання індивідуальних завдань.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, під час практичного заняття, тестування з теми практичного заняття	**Критерії оцінювання**
5 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
4 бали	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3 бали	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

1 бал	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни також реалізується через участь у неформальній/інформальній освіті

Критерії оцінювання знань з навчальної дисципліни на екзамені

Виконання екзаменаційного завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 50 балів).

45-50 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу.

41-44 отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустили деякі неточності та не використали на достатньому рівні обов'язкову літературу.

37-40 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.

34-36 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання.

30-33 бали отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкрили більшість його окремих положень і допустили при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми.

0-29 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **50 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **50 балів,** за **100-бальною університетською шкалою.**

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)	Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів

Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								50	100
Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	Т15	
3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	4	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Поняття, сутність та юридична природа міжнародного договору.
2. Поняття права міжнародних договорів як галузі міжнародного публічного права.
3. Місце і роль права міжнародних договорів у системі міжнародного права.
4. Історія виникнення та розвитку права міжнародних договорів.
5. Джерела права міжнародних договорів.
6. Система джерел права міжнародних договорів та їх співвідношення.
7. Суб’єкти права міжнародних договорів та їх особливості.
8. Міжнародні організації як суб’єкти права міжнародних договорів.
9. Основні принципи права міжнародних договорів.
10. Принцип pacta sunt servanda та його значення для виконання міжнародних договорів.
11. Національне законодавство та право міжнародних договорів: співвідношення і взаємодія.
12. Конституція України та право міжнародних договорів.
13. Роль міжнародних договорів у забезпеченні міжнародного правопорядку.

14. Поняття, цілі та форми кодифікації права міжнародних договорів.
15. Роль Комісії міжнародного права ООН у кодифікації та прогресивному розвитку права міжнародних договорів.
16. Роль міжнародних організацій у розвитку кодифікації та уніфікації права міжнародних договорів.
17. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року: загальна характеристика та значення.
18. Сфера застосування та основні положення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року.
19. Значення та правова характеристика Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року.
20. Особливості та сфера застосування Віденської конвенції про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 року.

21. Класифікація міжнародних договорів за колом їх учасників.
22. Міждержавні, міжурядові та міжвідомчі міжнародні договори: поняття та особливості.
23. Класифікація міжнародних договорів за кількістю учасників: двосторонні та багатосторонні договори.
24. Класифікація міжнародних договорів за предметом правового регулювання.
25. Форма міжнародного договору та її юридичне значення.
26. Джентльменські угоди: поняття, правова природа та співвідношення з міжнародними договорами.
27. Об’єкти та предмет регулювання міжнародних договорів.
28. Мета міжнародного договору та її юридичне значення.

29. Поняття та загальна характеристика процесу укладення міжнародного договору.
30. Основні стадії укладення міжнародних договорів.
31. Повноваження представників держав на укладення міжнародного договору.
32. Переговори як стадія укладення міжнародного договору.
33. Прийняття та встановлення автентичності тексту міжнародного договору.
34. Підписання міжнародного договору: порядок та юридичні наслідки.
35. Способи вираження згоди держави на обов’язковість міжнародного договору.
36. Ратифікація міжнародного договору: поняття, порядок та юридичні наслідки.
37. Приєднання до міжнародного договору: поняття та правові наслідки.
38. Обмін документами, які становлять міжнародний договір, та його юридичне значення.
39. Депонування ратифікаційних грамот та інших документів, пов’язаних із міжнародним договором.
40. Вступ міжнародного договору в силу: умови та порядок.
41. Тимчасове застосування міжнародного договору.
42. Особливості укладення багатосторонніх міжнародних договорів.
43. Підготовка та процес укладення міжнародних договорів Україною.
44. Повноваження органів державної влади України щодо укладення міжнародних договорів.

45. Поняття та правова природа застереження до міжнародного договору.
46. Допустимість застережень до міжнародних договорів та її правові критерії.
47. Прийняття та заперечення проти застережень до міжнародних договорів.
48. Правові наслідки застережень та заперечень проти них.
49. Поправки до міжнародних договорів: поняття, порядок внесення та юридичні наслідки.
50. Зміна міжнародних договорів та її правові наслідки.
51. Особливості внесення поправок і змін до багатосторонніх міжнародних договорів.

52. Поняття дії та застосування міжнародного договору.
53. Принцип добросовісного виконання міжнародних договорів.

54. Дія міжнародного договору в часі.
55. Дія міжнародного договору у просторі.
56. Територіальне застосування міжнародних договорів.
57. Виконання міжнародного договору та його співвідношення з нормами внутрішнього права.
58. Внутрішньодержавні заходи щодо забезпечення виконання міжнародних договорів.
59. Значення міжнародного договору для національної правової системи держави.
60. Виконання міжнародних договорів Україною відповідно до національного законодавства.

61. Поняття, цілі та принципи тлумачення міжнародних договорів.
62. Основні способи та засоби тлумачення міжнародних договорів.
63. Загальне правило тлумачення міжнародних договорів відповідно до Віденської конвенції 1969 року.
64. Додаткові засоби тлумачення міжнародних договорів.
65. Роль контексту, об'єкта і мети договору в його тлумаченні.
66. Автентичне тлумачення міжнародних договорів та його юридичне значення.

67. Поняття та підстави недійсності міжнародного договору.
68. Абсолютна та відносна недійсність міжнародних договорів.
69. Помилка, обман та підкуп представника держави як підстави недійсності міжнародного договору.
70. Примус держави або її представника як підстава недійсності міжнародного договору.
71. Суперечність міжнародного договору імперативній нормі загального міжнародного права (*jus cogens*).
72. Припинення дії міжнародного договору та його правові наслідки.
73. Призупинення дії міжнародного договору: підстави та правові наслідки.
74. Денонсація, скасування та анулювання міжнародних договорів.
75. Правонаступництво держав щодо міжнародних договорів: загальні положення та правонаступництво України.

Зарахування результатів неформальної освіти

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни також реалізується через участь у неформальній/інформальній освіті.

Додатково 3 бали здобувач може отримати за проходження одного з онлайн-курсів на освітніх платформах, зокрема наступних:

- Bioethics: Key Human Rights Principles in Biomedicine (освітня платформа Council of Europe HELP Programme):

https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=2490

- Gender Equality and Gender Mainstreaming (освітня платформа Council of Europe HELP Programme):

https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=7165

- Human Rights and Drug Use (освітня платформа Council of Europe HELP Programme):

https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=7697

- LGBTI Persons in the Asylum Procedure (освітня платформа Council of Europe HELP

Programme):

https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=6574

• Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse (освітня платформа Council of Europe HELP Programme):

https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=7690

• Right to the Integrity of the Person – Bioethics (освітня платформа Council of Europe HELP Programme):

https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=1756

Рекомендована література:

Основна література

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів: міжнародний документвід 23.05.1969 р. URL

http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_118

2. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів: міжнародний документ від 23.08.1978 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185

3. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між

міжнародними організаціями: міжнародний документ від 21.03.1986 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_a04

4. Статут Організації Об'єднаних Націй: міжнародний документ від 26.06.1945 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_010

5. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text

6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України.* 2006. № 30. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15

7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод і протоколи до неї : зб. законодав. і нормат. актів : офіц. текст / упоряд. Ю. В. Паливода. Київ, 2012. 120 с.

8. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод. Редакція від 02. 10. 2013 // *База даних «Законодавство України».* 2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

9. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96- ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

10. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України.* 2006. № 30. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15.

11. Про міжнародні договори України: Закон України від 22 грудня 1993 року № 3767-XII / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України.* 1994. № 10. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3767-12

12. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України.* 2004. № 50. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15.

13. Vienna Convention on the Law of Treaties (with annex). Concluded at Vienna on 23 May 1969. URL: https://treaties.un.org/pages/ViewDetailsIII.aspx?src=TREATY&mtdsg_no= XXIII-

Додаткова література:

1. Тараненко М.М., Царик О.В., Дмитрієнко К.О. Договори та їх вплив на міжнародні відносини. Сучасні проблеми міжнародного права.. Юридичний науковий електронний журнал. №3/2022 с.260-264.
2. Атаманова, Н. В. (2020). Роль та значення міжнародних договорів у національній правовій системі України.
3. Звєрєва К. С. (2021). Міжнародні договори в сфері торгівлі: проблеми перекладу. Юридична техніка у правотворчості та правозастосуванні.
4. Красій М. О. (2025). Міжнародні договори як основа зовнішньої кримінально-правової політики України. Наукові записки. Серія: Право, (18), 286-291.
5. Долинська, О. О., Шоробура, І. М., & Біницька, О. П. (2024). Міжнародні договори та взаємовідносини у розвитку туризму.
6. Острогляд, О. В. (2022). Міжнародні договори як джерела кримінально-правої політики. Аналітично-порівняльне правознавство, (6), 282-286.
7. Пуртова А. (2022). Міжнародні договори у системі джерел правового регулювання консульської діяльності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, (69), 456-460.
8. Кметь Т. О., & Антонюк, О. О. (2024). Конституція України, міжнародні договори та міжнародно-правові акти як джерела екологічного права потребує виправлень. Академічні візії, (36).
9. Zadorozhnya Halyna. Міжнародні договори: захист національних інтересів. Ius Modernum, 2019, 106.5: 5-16.
10. Рагуліна К. А. "Вплив міжнародних договорів на національне законодавство України: загальнотеоретичний аспект." Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету 35 (2018): 32-36.
11. Тимошенко О. А. Міжнародні договори за участю України в умовах воєнного стану: політико-правовий вимір. Аналітично-порівняльне правознавство, 2024, 4: 775-782. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-3/60
12. Чулінда Л. І., Красницька А. В. Сучасні проблеми офіційного тексту міжнародних договорів. Юридичний науковий електронний журнал. № 1/2022 с.331-334. DOI https://doi. org/10.32782/2524-0374/2022-1/83
13. Svitlana Karvatska. Interpretation of treaties: to the discussion of nature, concepts and functions // Visegrad Journal on Human Rights. 2021. № 1. S.249-254. https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2021/05/VJNR_1_2021.pd https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=3263404
14. United Nations. Final Clauses of Multilateral Treaties: Handbook. New York : United Nations. URL: https://treaties.un.org/ (дата звернення: 28.10.2026).
15. International Law Commission. Draft Articles on the Law of Treaties with Commentaries. Yearbook of the International Law Commission. 1966. Vol. II.
16. International Law Commission. Guide to Practice on Reservations to Treaties. Yearbook of the International Law Commission. 2011. Vol. II, Part Two.
17. International Law Commission. Draft Conclusions on Subsequent Agreements and Subsequent Practice in Relation to the Interpretation of Treaties. 2018.
18. International Law Commission. Draft Conclusions on Identification of Customary International Law. 2018.
19. International Court of Justice. Reservations to the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide. Advisory Opinion of 28 May 1951. I.C.J. Reports. 1951. P. 15.
20. International Court of Justice. Gabčíkovo-Nagymaros Project (Hungary/Slovakia). Judgment of 25 September 1997. I.C.J. Reports. 1997. P. 7.

21. International Court of Justice. Territorial Dispute (Libyan Arab Jamahiriya/Chad). Judgment of 3 February 1994. I.C.J. Reports. 1994. P. 6.
22. International Court of Justice. Kasikili/Sedudu Island (Botswana/Namibia). Judgment of 13 December 1999. I.C.J. Reports. 1999. P. 1045.
23. International Court of Justice. Whaling in the Antarctic (Australia v. Japan: New Zealand intervening). Judgment of 31 March 2014. I.C.J. Reports. 2014. P. 226.
24. International Court of Justice. Legal Consequences for States of the Continued Presence of South Africa in Namibia (South West Africa) notwithstanding Security Council Resolution 276 (1970). Advisory Opinion of 21 June 1971. I.C.J. Reports. 1971. P. 16.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України - http://www.rada.gov.ua/
2. Президент України - http://www.president.gov.ua/
3. Кабінет міністрів України - http://www.kmu.gov.ua/
4. Міністерство закордонних справ - http://mfa.gov.ua/ua
5. Міністерство юстиції - https://minjust.gov.ua/ua
6. Конституційний Суд України - http://www.ccu.gov.ua/uk/index
7. Організація Об'єднаних Націй - http://www.un.org/
8. Європейський суд з прав людини - http://echr.coe.int/
9. Європейський союз - http://eeas.europa.eu/
10. Організація з безпеки та співробітництва в Європі - http://www.osce.org/
11. Рада Європи - http://www.coe.int/web/portal/home

Політика академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності. Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням чи міркуванням й об'єктивно оцінені викладачем. процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ *«Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»* https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/
✓

«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

✓

«Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.